

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНА НАВЧАЛЬНО-НАУКОВА УСТАНОВА
«АКАДЕМІЯ ФІНАНСОВОГО УПРАВЛІННЯ»**

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Вченою радою ДННУ «Академія фінансового управління»

Протокол № 7 від 24 червня 2021 р.

Президент ДННУ «Академія фінансового управління»

 Т. І. Єфименко

**ПРОГРАМА ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ
(для освітньо-наукових програм 2021 року затвердження)**

рівень вищої освіти	третій (освітньо - науковий) рівень
галузі знань	05 «Соціальні та поведінкові науки», 07 «Управління та адміністрування»
спеціальності	051 «Економіка», 071 «Облік і оподаткування», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
освітньо-наукові програми	«Економіка», «Облік і оподаткування», «Фінанси, банківська справа та страхування»

Київ 2021

Автори:

Я.В. Олійник, доктор економічних наук, доцент, директор Інституту післядипломної освіти.

Рецензент:

О.О. Любіч, доктор економічних наук, професор, заслужений економіст України, академік АЕНУ, віце-президент ДННУ «Академія фінансового управління.

Форма навчання —	очна (денна), заочна
Семестр —	4
Кількість кредитів ECTS —	2
Форма підсумкового контролю —	захист звіту
Мова викладання —	українська

Програму розглянуто та схвалено на засіданні Інституту післядипломної освіти 15.06.2021 р., протокол № 7.

ЗМІСТ

<i>ВСТУП</i>	<i>4</i>
<i>1. ЗМІСТОВНИЙ ПЛАН ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ</i>	<i>6</i>
<i>2. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ</i>	<i>7</i>
<i>3. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ</i>	<i>8</i>
<i>Додатки</i>	<i>11</i>

ВСТУП

Педагогічна практика є обов'язковою складовою освітньо-наукової програми підготовки здобувачів вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) рівні.

Метою педагогічної практики є поглиблення знань здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії щодо організації та здійснення навчального процесу, його наукового, навчально-методичного та організаційного забезпечення; формування вмінь і навичок опрацювання наукових та навчальних джерел при підготовці до занять; застосування інноваційних технологій викладання професійно-орієнтованих дисциплін.

Попередньою вимогою до проходження педагогічної практики є опанування здобувачами вищої освіти концептуальними та теоретичними положеннями щодо організації освітнього процесу в закладах вищої освіти; ознайомлення із сучасними освітніми технологіями у вищій школі під час вивчення дисципліни «Методика викладання та інноваційні технології у педагогіці» (ОНП 2021 р.) та базовими (фундаментальними) знаннями зі спеціальності.

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ЗГІДНО З ОСВІТНЬО- НАУКОВИМИ ПРОГРАМАМИ: ЕКОНОМІКА: ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ; ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ

ОНП Економіка

Загальні компетентності:

ЗК 3. Здатність до організації та проведення навчальних занять з використанням результатів власного наукового дослідження.

Спеціальні компетентності:

СК 5. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у сфері економіки.

Програмні результати навчання:

ПРН 3. Демонструвати усну і письмову ділову комунікацію, здійснювати публічну апробацію результатів досліджень з економіки як державною так і іноземними мовами.

ПРН 6. Демонструвати вміння працювати в команді дослідників, спілкуватися професійно, дотримуючись принципів наукової етики.

ПРН 8. Знати сучасні засоби і технології організації та здійснення освітнього процесу в закладах освіти, інноваційні методи навчання.

ПРН 9. Розробляти та викладати навчальні дисципліни з економіки у закладах вищої освіти.

ОНП Облік і оподаткування

Загальні компетентності:

ЗК 3. Здатність до організації та проведення навчальних занять з використанням результатів власного наукового дослідження.

Спеціальні компетентності:

СК 5. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у сфері обліку і оподаткування.

Програмні результати навчання:

ПРН 3. Демонструвати усну і письмову ділову комунікацію, здійснювати публічну апробацію результатів досліджень з обліку і оподаткування як державною так і іноземними мовами.

ПРН 6. Демонструвати вміння працювати в команді дослідників, спілкуватися професійно, дотримуючись принципів наукової етики.

ПРН 8. Знати сучасні засоби і технології організації та здійснення освітнього процесу в закладах вищої освіти, інноваційні методи навчання.

ПРН 9. Розробляти та викладати навчальні дисципліни з обліку і оподаткування у закладах освіти.

ОНП Фінанси, банківська справа та страхування

Загальні компетентності:

ЗК 3. Здатність до організації та проведення навчальних занять з використанням результатів власного наукового дослідження.

ЗК 4. Здатність до дотримання професійної етики науковця.

Спеціальні компетентності:

СК 4. Здатність до впровадження результатів власних досліджень у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК 5. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

Програмні результати навчання:

ПРН 3. Демонструвати усну і письмову ділову комунікацію, здійснювати публічну апробацію результатів досліджень з фінансів, банківської справи та страхування як державною так і іноземними мовами.

ПРН 6. Демонструвати вміння працювати в команді дослідників, спілкуватися професійно, дотримуючись принципів наукової етики.

ПРН 8. Знати сучасні засоби і технології організації та здійснення освітнього процесу в закладах освіти, інноваційні методи навчання.

ПРН 9. Розробляти та викладати навчальні дисципліни з фінансів, банківської справи та страхування у закладах вищої освіти.

1. ЗМІСТОВНИЙ ПЛАН ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

№	Етапи	Всього, год.	Індивідуальні заняття, год.	Самостійна робота, год.
1.	Ознайомлення з внутрішніми документами, що регламентують освітній процес, у т.ч. з освітньою програмою, навчальним планом підготовки здобувачів вищої освіти та робочою програмою навчальних дисциплін. Ознайомлення зі сайтом ЗВО	6	2	4
2.	Підготовка презентації лекції, практичного/семінарського заняття з використанням інноваційних технологій навчання з фахової дисципліни	12	4	8
3.	Підготовка переліку рекомендованих джерел для організації самостійної роботи здобувачів вищої освіти з вивчення фахової дисципліни	10	2	8
4.	Підготовка тестових завдань та екзаменаційного білету з фахової дисципліни	10	2	8
5.	Проведення заняття та ознайомлення з рецензією на проведене заняття	10	2	8
6.	Відвідування і рецензування заняття	10	2	8
7.	Підготовка звіту та супровідних документів	2	-	2
Всього навчальних годин		60	14	46

Підсумковий контроль – захист звіту з педагогічної практики.

2. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

1.1. Обсяг (кредити) навчально-педагогічної практики визначається освітньо-науковою програмою та навчальним планом підготовки здобувачів вищої освіти (аспірантів).

1.2. Для виконання завдань педагогічної практики призначається керівник практики від Академії та керівник практики від бази практики. Керівник практики від бази практики (науково-педагогічний працівник) призначається згідно з договором (меморандумом), наказом відділу аспірантури та докторантури щодо проходження практики аспірантом.

1.3. Завідувач відділу аспірантури та докторантури за тиждень до початку педагогічної практики оформлює та надає аспіранту направлення на практику (додаток А).

1.4. Аспірант під час проходження педагогічної практики узгоджує з керівником практики від бази практики індивідуальний план проходження педагогічної практики (додаток Б).

1.5. Аспірант під час проходження педагогічної практики відвідує індивідуальні заняття керівника практики від Академії згідно з розкладом занять.

1.6. Аспірант готує звіт з педагогічної практики (титульна сторінка та зміст представлено у додатку В), який разом з додатками подається керівнику практики від бази практики для написання ним відгука та керівнику практики від Академії для написання ним рецензії на звіт з педагогічної практики. На рецензування звіту керівнику практики надається два робочих дні.

1.7. Підписаний звіт з педагогічної практики передається аспірантом до відділу аспірантури та докторантури за два робочих дні до дати його захисту. Звіт з педагогічної практики супроводжується підписаним індивідуальним планом проходження педагогічної практики, відгуком керівника практики від бази практики з оцінкою роботи аспіранта та рецензією керівника практики від Академії з оцінкою якості звіту з педагогічної практики.

1.8. На титульній сторінці звіту з педагогічної практики завідувачем відділу аспірантури та докторантури зазначається дата його отримання від аспіранта.

Етапи проходження педагогічної практики:

1. Отримання направлення на практику.
2. Своєчасне прибуття на базу практики.
3. Погодження з керівником практики від бази практики індивідуального плану проходження педагогічної практики.
4. Відвідування індивідуальних занять, які проводиться керівником педагогічної практики від Академії згідно з розкладом занять.
5. Під керівництвом керівника практики від бази практики ознайомлення

з нормативними та навчально-методичними документами, що регламентують освітній процес, у т.ч. освітньою програмою, навчальним планом підготовки здобувачів вищої освіти та робочою програмою навчальних дисциплін.

6. Підготовка презентації лекції, практичного/семінарського заняття з використанням інноваційних технологій навчання з фахової дисципліни (формат - PowerPoint, Canva).

7. Підготовка переліку рекомендованих джерел для організації самостійної роботи здобувачів вищої освіти з вивчення теми фахової дисципліни.

8. Підготовка тестових завдань та прикладу екзаменаційного білету з фахової дисципліни (Google Forms у PDF форматі).

9. Проведення заняття та ознайомлення з рецензією на проведене заняття.

10. Відвідування заняття керівника практики або провідних викладачів кафедри та підготовка рецензії на її проведення.

11. Оформлення звіту з педагогічної практики.

12. Отримання відгуку про результати проходження аспірантом педагогічної практики від керівника практики від бази практики.

13. Отримання рецензії на звіт з педагогічної практики від керівника практики від Академії.

14. Передача до відділу аспірантури та докторантури звіту з педагогічної практики. Звіт з педагогічної практики супроводжується підписаним індивідуальним планом проходження педагогічної практики та відгуком керівника практики від бази практики та рецензією на звіт керівника практики від Академії.

15. Захист звіту з педагогічної практики перед комісією Академії згідно з розкладом занять.

3. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРОХОДЖЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

Оцінка проходження аспірантом педагогічної практики складається за підсумком оцінки змісту, оформлення звіту з педагогічної практики та усного захисту звіту з педагогічної практики перед комісією Академії, до якої входить директор Інституту післядипломної освіти, гарант освітньо-наукової програми або представник групи забезпечення спеціальності, керівник практики від Академії. Підсумкова оцінка умінь та навичок аспіранта, набутих під час проходження педагогічної практики, встановлюється за 100-бальною шкалою Академії, за національною шкалою та шкалою ЄКТС.

**Умови результатів підсумкового оцінювання знань здобувачів
вищої освіти**

100-бальна шкала Академії	Шкала ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90–100	A	відмінно
85–89	B	добре
75–84	C	
70–74	D	задовільно
60–69	E	
35–59	FX	незадовільно з можливістю перескладання
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним проходженням педагогічної практики

«Відмінно» - здобувач вищої освіти творчо та повно виконав всі завдання педагогічної практики, застосував інноваційні технології навчання. При захисті звіту здобувач вищої освіти повністю володіє компетентностями, дає кваліфіковані відповіді на всі задані питання.

«Добре» - здобувач вищої освіти досить повно, але з незначними зауваженнями керівників практики виконав завдання педагогічної практики. При захисті звіту з педагогічної практики здобувач вищої освіти відповів досить повно, але з незначними помилками на всі поставлені питання.

«Задовільно» - здобувач вищої освіти виконав завдання педагогічної практики фрагментарно, до якості звіту з педагогічної практики є зауваження щодо змісту та оформлення. При захисті звіту здобувач вищої освіти розум

«Незадовільно» - якість звіту з педагогічної практики має суттєві недоліки, здобувач вищої освіти не придбав професійних навичок за всіма напрямками діяльності науково-педагогічних працівників. При захисті звіту здобувач вищої освіти показав недостатній рівень володіння матеріалом, не зміг відповісти на питання.

Критерії оцінювання результатів проходження педагогічної практики є такі:

1. Підготовка презентації лекції, практичного/семінарського заняття з використанням інноваційних технологій навчання з фахової дисципліни:

- відповідність меті та змісту заняття;
- чітке та логічне представлення матеріалу;
- науковість та аргументованість матеріалу;
- зовнішній вигляд роботи, наочність представлення матеріалу.

2. Підготовка переліку рекомендованих джерел для організації самостійної роботи здобувачів вищої освіти з вивчення фахової дисципліни:

- відповідність оформлення бібліографічних посилань на джерела інформації згідно з ДСТУ 8302:2015;

- наявність посилань на нову наукову, навчальну літературу, у тому числі іноземну, а також на електронні ресурси та інші джерела інформації.

3. Підготовка тестових завдань та екзаменаційного білету з фахової дисципліни:

- валідність тестових завдань;
- різноваріантність конструювання тестових завдань;
- повнота відображення змісту теми/навчальної дисципліни;
- відповідність змісту та оформлення екзаменаційного білету внутрішнім документам бази практики.

Звіт з педагогічної практики є самостійно виконаною роботою. Для оцінювання надаються лише результати власної роботи. Роботи скопійовані шляхом копіювання, перенесення оригінальних текстів без посилання на джерела, або компонування тексту з оригінальних джерел буде оцінено як «0 балів». Всі роботи перевіряються на антиплагіат.

**МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА НАВЧАЛЬНО-НАУКОВА УСТАНОВА
«АКАДЕМІЯ ФІНАНСОВОГО УПРАВЛІННЯ»**

(місце для кутового штампу)

КЕРІВНИКУ

НАПРАВЛЕННЯ НА ПРАКТИКУ

**Згідно з договором (меморандумом) від «___» _____ 20__ року № ___,
який укладено з**

(повне найменування закладу вищої освіти)
направляємо на проходження **педагогічної практики** аспіранта ДННУ
“Академія фінансового управління” 2-го року навчання,

(прізвище, ім'я, по батькові)

який(а) навчається за освітньо-науковою програмою:

Строки практики з «___» _____ 20__ року
по «___» _____ 20__ року
Керівник практики від Академії фінансового управління

(прізвище, ім'я, по батькові, посада, науковий ступінь, вчене звання)

Президент Академії

(підпис)

Т. І. Єфименко

ДЕРЖАВНА НАВЧАЛЬНО-НАУКОВА УСТАНОВА
«АКАДЕМІЯ ФІНАНСОВОГО УПРАВЛІННЯ»

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПЛАН
проходження педагогічної практики

_____ (ПІБ аспіранта)

_____ (спеціальність)

_____ (освітньо-наукова програма)

ЗВО _____

_____ (місце проходження практики)

Кафедра _____

Керівник практики _____

№	Вид роботи	Дата
1	Ознайомлення з базою практики; внутрішніми документами, які регламентують освітній процес	
2	Підготовка презентації лекції, практичного/семінарського заняття з використанням інноваційних технологій навчання з фахової дисципліни (формат - PowerPoint, Canva)	
3	Підготовка переліку рекомендованих джерел для організації самостійної роботи аспірантів з вивчення теми фахової дисципліни	
4	Підготовка тестових завдань з фахової дисципліни (Google Forms у PDF форматі)	
5	Проведення заняття та отримання рецензії керівника педагогічної практики від бази практики	
6	Відвідування заняття керівника практики або провідних викладачів кафедри та підготовка рецензії на її проведення	
7	Оформлення звіту з педагогічної практики	
8	Отримання висновку про результати проходження педагогічної практики від керівника практики від бази практики	

Аспірант _____ «___» _____ 202__р.
Керівник практики _____ «___» _____ 202__р.

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНА НАВЧАЛЬНО-НАУКОВА УСТАНОВА
«АКАДЕМІЯ ФІНАНСОВОГО УПРАВЛІННЯ»

ЗВІТ
з педагогічної практики

(ПІБ аспіранта)

(спеціальність)

(освітньо-наукова програма)

Аспірант (ка)

(підпис)

(ПІБ)

Керівник педагогічної
практики (від Академії)

(підпис)

(ПІБ)

Керівник педагогічної
практики (від бази
практики)

(підпис)

(ПІБ)

Звіт з педагогічної практики захищено _____ 20__ р.
з оцінкою:

_____ за 100- бальною шкалою Академії,

_____ за шкалою ЄКТС;

_____ за національною шкалою.

КИЇВ 20__

ЗМІСТ*
звіту з педагогічної практики

№	Розділи	Стор.
1	Вступ (інформація про базу практики; внутрішні документи, які регламентують освітній процес	
2	Розділ 1. Презентація лекції, практичного/семінарського заняття	
3	Розділ 2. Перелік рекомендованих джерел для організації самостійної роботи аспірантів з вивчення теми фахової дисципліни згідно з п.2	
4	Розділ 3. Тестові завдання з фахової дисципліни	
5	Додаток Б. Рецензія викладача на проведене аспірантом заняття	
	Додаток В. Рецензія аспіранта на відвідане заняття	

* - звіт з педагогічної практики супроводжується підписаним індивідуальним планом проходження педагогічної практики, відгуком керівника практики від бази практики та рецензією керівника практики від Академії.